

Polona Knific, mentorica študijskega krožka, ki je letos dobil nagrado Andragoškega centra Slovenije. (FOTO: ŠPELA ANKELE)

V desetletju študijskih krožkov se je nabrala zajetna zbirka knjižic, ki odstirajo polpreteklost Jesenic. (FOTO: ŠPELA ANKELE)

Čez cesto soseda ogromna fabr'ka

- ◉ Jeseničani so zapisovali železarske zgodbe
- ◉ »Bil je čas, da se spovem,« je pojasnila Marija

»MED LETOMA 1968 in 1986 sem delala v železarni, na 2400,« pojasni **Marija Skumavc** in tistemu, ki ni rojen Jeseničan in se mu niti svita ne, kaj bi utegnili predstavljati precej visoka številka, z nasmeškom pojasni: »To je bila težka industrija, veliko pleha. To je bil pretežno moški kolektiv, v katerem nas je bilo le malo žensk.« Zgovorna Jeseničanka, ki jo je zaradi iskrivih oči in zelo dolgih, v kito spletenih sivih las težko zgrešiti, je v železarni spoznala moža. Tu je delal tudi njen brat, tu je kruh služil že njen ded. V minulih mesecih se je osredotočila na družinsko zgodovino ter zapisala zgodbo skozi svoje in bratove oči. Zdaj nam je povedala: »Bil je čas, da se spovem in strnem spomin na stare dobre čase.«

A Marija Skumavc ni edina,

ki je lani podoživljala železarske Jesenice. To so storili tudi **Boris Janez Bregant, Josip Starc, Franci Fon, France Voga, Franci Smolej, Franc in Stane Arh, Štefanija Muhar, Božidar Čeh** ter **Zma-ga in Izidor Trojar**. Vsi so spomin na leta, preživeta v železarskem mestu, spravili v pisano besedilo, ker so sodelovali v študijskem krožku, ki že dobro desetletje deluje pod okriljem Ljudske univerze Jesenice. Njihovo delo ni ostalo neopaženo, saj jim je Andragoški center Slovenije pred kratkim podelil priznanje za promocijo učenja in znanja odraslih. Vodja študijskega krožka **Polona Knific** je poudarila, da je raziskovanje dediščine pomembno, saj je preteklost temelj sedanosti. V zadnji v seriji knjižic, ki opi-

sujejo stare jeseniške zgodbe, upokojeni domačini pripovedujejo, kako so nekdanje živeli na železarskih Jesenicah. Franci Fon je svoje spomine na železarska leta začel z besedami, značilnimi tudi za njegovega sina, našega gorenjskega novinarskega mačka **Boštjana Fona**. Takole opis 37-letne delovne dobe, ki ga je vodila skozi skorajda vse dele železarne, začena Fon: »Bil sem jokav otrok in čez cesto je stala moja soseda, velika, ogromna fabr'ka, polna gnoja, plina, prahu, smradu in še številnih drugih negativnih pojavov za prebivalce ožje in širše okolice. Najbolj osupljivo pri vsem tem pa je bilo, da je v to fabr'ko ob šesti uri zjutraj, drugi uri popoldne in deseti uri zvečer hodilo na delo okoli 6500 ljudi, ki so služili denar za preživljanje svojih družin. Tega se takrat niti nisem zavedal, vedel sem le, da je tam nekje v fabr'ki strašansko ropotalo in se je kdaj pa kdaj iz enega od šestih dimnikov, ki so bili vidni daleč naokoli, pokazal velik plamen.«

Od dimnikov je ostal le tisti, ki ga danes »krasijo« reklamni napis, od zgodbe, ki so se plele po tovarni, pa bodo mnoge potonile v pozabo – razen tistih, seveda, ki so jih skrbno zapisali člani študijskega krožka. Š. A.

Marija Skumavc je dolga leta delala v železarni, tu je navsezadnje spoznala tudi svojega moža. (FOTO: ŠPELA ANKELE)

Ta les

- ◉ Ne samo starejši
- ◉ Velogemel doma

KO SO KONEC tedna kroparski zaljubljeni v smučanje po starem organizirali tekmovanje, je v majhen kraj pri Radovljici, znan po kovaški tradiciji, prišlo več kot 30 starodobnih smučarjev iz vse Slovenije. Ta leseni smučarji so imeli zaradi otoplitve, ki je konec tedna zajela tudi Gorenjsko, nekoliko krajšo progo in tudi skakalni podvigi na lesenih smučkah so letos zaradi hitrega kopnenja snega odpadli. A ne eno ne drugo, kot tudi ne rahlo rosenje, ni zbrisalo nasmeškov z obrazov tistih, ki so se s starodavno smučarsko opremo podali na priljubljen kroparski hribček.

Jože Eržen, predsednik kroparskih ta lesenih, je ob 15-letnici kroparskih smučarskih podvigov pojasnil, da trpežnih smučarjev pač nič ne ustavi: »Nihče ni verjel, da nam bo letos uspelo spraviti pod streho tekmovanje, saj je bila vremenska napoved zelo slaba pa tudi sneg je od sredine tedna zelo hitro kopnel. V ponedeljek smo začeli pripravljati progo, pridni smo bili vse do konca tedna. Vsi smo se zelo potrudili in tudi tokrat nam je uspelo.«

Mlada s

Kropa je kjer skovijo telopremle, vrstne c rinskih priprav Gornjer Menino v Škofji Med ško mi staro Rovtarji **Branet** na ime I pravil na venome nec, ki je morjih, j

Preden so se odpravili do startne hišice, so po Kropl. (FOTO: ŠPELA ANKELE)